

Čebelarska zveza Slovenije
Brdo pri Lukovici 8
1225 Lukovica
tel: (01) 729 6100
faks: (01) 729 6132

Brdo pri Lukovici, 27.1.2026

Vsem občinam

Zadeva: Strokovne smernice za uspešno in dolgoročno sodelovanje

Spoštovani!

Čebelarska zveza Slovenije (ČZS) že vrsto let aktivno podaja strokovne smernice za uspešno in dolgoročno sodelovanje med Čebelarsko zvezo Slovenije in občinami. Skupni cilj tega sodelovanja je ustvarjanje podpornega okolja za razvoj čebelarstva, varstvo opraševalcev ter trajnostno urejanje prostora v skladu z veljavno zakonodajo in dobrimi praksami.

Izbira ustrezne lokacije za postavitve čebelnjaka je ključna za uspešno in trajnostno čebelarjenje. V skladu z veljavno prostorsko zakonodajo so občinski prostorski načrti (OPN) temeljni akt za umeščanje in postavitve čebelnjakov v prostor.

Čebelarska zveza Slovenije je že v preteklih letih na občine in pristojno ministrstvo naslovila pobudo, da se v OPN omogoči postavitve čebelnjakov tudi izven naselij in izven grajenega območja kmetije, ob doslednem upoštevanju predpisov s področja čebelarstva. Ob tem smo predlagali, da se kot varovalni pogoj določi predhodna pridobitev pozitivnega mnenja Čebelarske svetovalne službe, s čimer se zagotovi skladnost z zakonodajo ter prepreči morebitne zlorabe.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je večina občin te pogoje že vključila v svoje občinske prostorske načrte in s tem omogočila postavitve čebelnjakov kot enostavnih objektov tudi na kmetijskih zemljiščih. Občine, ki tega še niso uredile, vljudno pozivamo, da v postopkih priprave ali sprememb OPN svoje določbe uskladijo z veljavno zakonodajo ter omogočijo postavitve čebelnjakov pod enakimi pogoji. Več info: vlado.augustin@czs.si, 040/436-516.

Čebelarska zveza Slovenije že vrsto let spodbuja tudi sejanje in sajenje medovitih rastlin preko različnih projektov. Eden izmed naših predlogov je, da občina ob rojstvu vsakega novega občana podari sadiko avtohtonega drevesa. Predlagamo predvsem medovite vrste, kot so javor, lipa, pravi kostanj, divja češnja ter avtohtone sadne vrste (jablana, hruška ipd.), po potrebi tudi smreka in jelka.

Gre za preprosto, a močno simbolno gesto, ki staršem in otroku ostane kot trajen spomin, saj drevo raste skupaj z otrokom. Hkrati s tem prispevamo k izboljšanju življenjskih pogojev za čebele in druge opraševalce, ki se v času hitrih okoljskih sprememb vse težje borijo za zadostne vire hrane. Strošek sadike je praviloma nizek, sporočilna in okoljska vrednost pa bistveno večja.

Starši lahko sadiko posadijo na domačem vrtu, za družine brez te možnosti pa lahko občina zagotovi prostor na svojih zemljiščih, kjer se sčasoma oblikuje drevored ali park novorojencev. Podelitev sadik se lahko izvede v okviru občinskega dogodka (enkrat ali dvakrat letno) ali sproti, saj so sadike na voljo tudi v lončkih in jih je mogoče saditi skozi vse leto.

Sadike bo mogoče, tako kot v preteklem letu, tudi letos pridobiti preko razpisa Čebelarke zveze Slovenije. Razpis bo predvidoma objavljen v mesecu februarju, zato vabimo k spremljanju naše spletne strani.

Drugi pomemben predlog za ohranjanje in spodbujanje medovitih virov je zasajevanje javnih površin z medovitimi rastlinami. Želimo si, da občine sprejmete odlok za zasajevanje javnih, občinskih površin z izborom medovitih rastlin v 80 % deležu. Izbor rastlin je pester, poleg že omenjenih drevesnih vrst so primerne tudi grmovnice, kot so maline, robide, vrbe in glog, ... ter trajnice, kot so sivka, timijan, rese, žajbelj in druge. Pomemben prispevek predstavlja tudi prilagojeno vzdrževanje zelenih površin, saj že s tem, da se travne ruše ne kosi prezgodaj, omogočimo cvetenje in večjo pestrost rastlin. V tem kontekstu radi poudarimo slogan Mestne občine Ljubljana: »*Pokosimo, ko se čebele najejo.*« Več info: ales.bozovicar@czs.si, 041/644-217.

Želimo si, da bi občine pomagale vzpodbuditi osnovne šole v njihovem okolišu, da s pomočjo Čebelarke zveze Slovenije in lokalnih društev vzpostavijo čebelarke kroške in učne čebelnjake, tam kjer jih še ni. Številni čebelarke kroški že delujejo na osnovnih šolah, otroci pa se kroškov z veseljem udeležujejo, saj spoznavajo čebele, delo v čebelnjaku, čebelje pridelke, ustvarjajo s panjskimi končnicami, kar je najpomembnejše pa so v stiku z naravo in razvijajo čut za okolje. Več info: manca.hotko@czs.si, 051/637-204.

Izražamo tudi interes za aktivno sodelovanje z občinami pri prijavih na razpise, ki vsebinsko vključujejo področje čebelarstva, varstva opraševalcev in trajnostnega razvoja. V primeru uspešne prijave lahko ČZS nastopa kot partnerska organizacija ter nudi strokovno podporo pri izvajanju aktivnosti, povezanih s čebelarstvom, izobraževanjem, ozaveščanjem in drugimi strokovnimi vsebinami s tega področja. Več info: barbara.dimc@czs.si, 041/370-409.

Primer dobre prakse je projekt »Čebelam najprijaznejša občina«, ki spodbuja sodelovanje občin in čebelarke društev pri ustvarjanju pogojev za ohranjanje čebel ter drugih opraševalcev. Temelji na treh stebrih: urejanju zelenih površin z medovitimi rastlinami in pozno košnjo, vzpostavljanju učnih čebelnjakov ter razvoju čebelarkega turizma. Občine zagotavljajo prostorsko, finančno in organizacijsko podporo,

čebelarska društva pa prispevajo strokovno znanje, mentorstvo in izvedbo aktivnosti. Ključni del projekta so otroci in lokalna skupnost, ki s sodelovanjem v kroških, delavnicah, čebelarskih poteh, razstavah in dogodkih postajajo ambasadorji trajnostnih praks, v jesenskem delu pa preko prijave na natečaj »Čebelam najprijaznejša občina« poročajo o svojih aktivnostih. Vsako leto tako zaključimo z dogodkom »Dan čebelarskega turizma«, ki je organiziran v prvem tednu decembra. Dogodek organizira Čebelarska zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu v sodelovanju s čebelam najprijaznejšo občino iz prejšnjega leta. V okviru dogodka se odvijejo strokovna predavanja in kulturni program, po katerem podelimo priznanja, nagrade in razglasimo novo »Čebelam najprijaznejšo občino«, ki nosi ta naziv eno leto. Podelimo pa tudi certifikate odličnosti TopBee ponudnikom čebelarskega turizma, ki s svojo kakovostjo in inovativnostjo bogatijo slovensko in svetovno turistično ponudbo. Ta dogodek še posebej poveže in podkrepi pobudo projekta, ki spodbuja k povezovanju naravovarstva, izobraževanja, kulture in turizma ter s tem krepi biotsko raznovrstnost, lokalno ekonomijo in zavest o pomenu čebel. Zato občinam omogoča, da z dobrimi praksami ustvarja dolgoročne, medene zgodbe za prihodnost. Več info: rok.piletic@czs.si, 040/436-518.

V letošnjem letu bomo na spletni strani www.czs.si vzpostavili tudi podstran za občine, kjer bo lahko vsaka občina predstavila svoje aktivnosti na področju ohranjanja čebel in čebelarstva. Več info: barbara.dimc@czs.si, 041/370-409.

Verjamemo, da je tesno in dolgoročno sodelovanje z občinami ključno za ustvarjanje čebelam in opraševalcem prijaznega okolja ter za ohranjanje naravne dediščine za prihodnje generacije. Z veseljem smo vam na voljo za dodatne informacije, strokovna pojasnila in nadaljnje usklajevanje sodelovanja.

Boštjan Noč
Predsednik ČZS

